

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ ТЕХНОЛОГІЇ БУДІВЕЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ вересня _____ 2019__ року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ Патентознавство та ліцензування наукової продукції _____

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 192 «Будівництво та цивільна інженерія» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукова програма _____ «Енергоаудит та енергоефективність в будівництві» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ магістр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Несевря Павло Іванович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Патентознавство та ліцензування наукової продукції» є варіативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Магістр» за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», «Патентознавство та ліцензування наукової продукції» комплексний навчальний курс, який синтезує знання багатьох прикладних і теоретичних дисциплін технічного, технологічного циклів.

Дана навчальна дисципліна спрямована на формування в майбутніх фахівців навичок правового регулювання інтелектуальної власності; основних нормативних правових актів у сфері правового регулювання інтелектуальної власності; роль і значення результатів інтелектуальної діяльності і засобів індивідуалізації в сучасному суспільстві, особливості використання інтелектуальної власності у цивільному обігу і порядок введення об'єктів інтелектуальної власності підприємства в господарський обіг; основні інститути права інтелектуальної власності: авторське та суміжні права; патентне право; право на селекційні досягнення; право на топологію інтегральних мікросхем; право на секрет виробництва (ноухау); право на засоби індивідуалізації юридичних осіб, товарів, робіт,

послуг і підприємств; право на використання результатів інтелектуальної діяльності в складі єдиної технології; законодавство про захист прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації; основні способи використання інтелектуальної діяльності як додаткового джерела фінансових ресурсів господарюючих суб'єктів; види відповідальності за порушення прав на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації. Навчальна дисципліна «Патентознавство та ліцензування наукової продукції» має комплексний характер, а саме економічну та правову природу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	–	30	
лекції	24	–	24	
лабораторні роботи	-	–		
практичні заняття	6	–	6	
Самостійна робота, у т.ч:	60	–	60	
підготовка до аудиторних занять	24	–	24	
підготовка до контрольних заходів	–	–		
виконання курсового проекту або роботи	-			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	36		36	
підготовка до екзамену				–
Форма підсумкового контролю			залік	–

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є опанування основних теоретично-методологічних засад регулювання відносин патентознавства та ліцензування наукової продукції, приведення законодавства з регулювання питань патентознавства та ліцензування наукової продукції відповідно до сучасних норм права

Завдання дисципліни - формування у студентів системи науково-теоретичних знань з патентознавства та ліцензування наукової продукції, визначення та розкриття основних проблем розуміння понять, категорій та інститутів, напрямів розвитку і вдосконалення законодавства у сфері патентознавства та ліцензування наукової продукції за умов ринкової економіки і правової держави, виклад їх у навчальному процесі

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях з дисциплін: «Суспільствознавство», «Правознавство», «Менеджмент і бізнес -адміністрування», «Історія України».

Постреквізити дисципліни. Дана дисципліна тісно пов'язана з такими дисциплінами як, «Інформатика», «Менеджмент і бізнес -адміністрування», «Менеджмент міжнародного бізнесу», «Менеджмент інвестицій та інновацій», «Логістика», «Підприємницьке і трудове право», «Міжнародна торгівля», «Митна справа», «Міжнародні економічні відносини», «Трансфер технологій» «Інженерний менеджмент», «Управління якістю»,.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни « Патентознавство та ліцензування наукової продукції» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати певні спеціалізовані задачі пов'язані з будівництвом та практичні проблеми у галузі визначення обсягів будівельних робіт, розрахунку їх працемісткості і тривалості виконання, витрат будівельних матеріалів, потреби в будівельних машинах і механізмах, маркетингової діяльності при плануванні будівельно-технологічних процесів.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК2. Здатність самостійно здійснювати наукові дослідження, продукувати гіпотезі, визначати наукові проблеми.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність до само розвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

СК8. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових ідей.

Заплановані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Загальний курс будівництва» студент повинен

РН7. Виявляти навички організаційного проектування із врахуванням галузевої специфіки;

РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;

Знати:

- розуміти та пояснювати сутність ліцензованої наукової продукції її економічних підвалин

- визначати та застосовувати принципи захисту патентної та науково-технічної інформації

- законодавчі, нормативні правові засади управління об'єктами промислової власності

- напрямки використання об'єктів промислової власності в діяльності підприємства;

- міжнародні аспекти співпраці в області патентного права;

- права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти промислової власності;

- процедури захисту об'єктів промислової власності у разі їх порушення.

Вміти:

- здійснювати збір, систематизацію, використання патентної та науково-технічної інформації;

- здійснювати пошук, опрацювання та узагальнення професійної, науково-технічної інформації у процесі патентного пошуку;

- проводити патентні дослідження згідно нормативним документам;

- здійснювати аналіз новизни та винахідницького рівня винаходу;

- визначити рівень патентоспроможності та патентної чистоти об'єктів техніки;

- оформити заявку на твір наукового характеру;

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;
- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація,
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання фронтальні, групові, аудиторні, позааудиторні

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі:				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1.					
Загальні відомості про патентознавства та ліцензування наукової продукції.					
Тема 1. Поняття та система патентознавства та ліцензування наукової продукції	6	2	-	-	4
Тема 2. Авторське право та суміжні права	6	2	-	-	4
Тема 3. Історія права патентознавства	6	2			4
Тема 4. Винахідницька та пошукова робота під час створення винаходу.	6	2		-	4
Тема 5. Правові й організаційні основи патентування винаходу	6	2	-	-	4
Практичне заняття 1. Вивчити структуру патенту і його опис	7		2		5
Тема 6. Експертиза заявки на винахід і порядок видачі патентів	6	2		-	4
Практичне заняття 2. Визначення технічного рішення	7		2		5
Тема 7. Правова охорона об'єктів патентознавства	6	2			4
Тема 8. Джерела законодавства з питань патентознавства	8	2			4
Тема 9. Патентознавство та ліцензування наукової продукції як економіко-правова категорія .	6	2		-	4
Практичне заняття 3. Створення формули та опису винаходу.	8		2		6
Тема 10. Інтелектуальний капітал та його роль в сучасних умовах.	6	2			4
Тема 11. Комерціалізація прав на об'єкти патентознавства та ліцензованої наукової продукції	8	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем	90	24	6	-	60
Усього годин	90	24	6		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС.

№ зан.	Тема занятя	Кількість годин
1	Поняття та система патентознавства і ліцензування наукової продукції	2
2	Авторське право та суміжні права.	2
3	Історія права патентознавства та ліцензування наукової продукції	2
4	Винахідницька та пошукова робота під час створення винаходу.	2
5	Правові й організаційні основи патентування винаходу	2
6	Експертиза заявки на винахід і порядок видачі патентів.	2
7	Правова охорона об'єктів патентознавства та ліцензованої наукової продукції .	2
8	Джерела законодавства з питань патентознавства та ліцензування наукової продукції.	2
9	Патентознавство та ліцензування наукової продукції як економіко-правова категорія .	2
10	Інтелектуальній капітал та его роль в сучасних умовах.	2
11	Комерціалізація прав на об'єкти патентознавства та ліцензування наукової продукції	4
12		

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занятя	Кількість годин
1	Вивчити структуру патенту і його опис	2
2	Визначення технічного рішення	2
3	Створення формулі та опису винаходу..	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ.

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занятя	24
2	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях : - Еволюція промислової власності - Еволюція авторського права і суміжних прав -- Соціально-економічні стратегії у країнах світового товариства - Роль промислової власності у економічному розвитку - Авторське право й розвиток культури - Класифікація об'єктів права патентознавства та ліцензованої наукової продукції - Об'єкти промислової власності - Нетрадиційні об'єкти ліцензованої наукової продукції - Об'єкти авторського права і суміжних прав - Державна система правової охорони ліцензованої наукової продукції	36

Усього годин		60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методом контролю знань студентів є письмовий контроль та усний контроль.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Загальні відомості про патентознавства та ліцензування наукової продукції.

Структура оцінювання видів навчальної роботи студента у змістовому модулі

№ п/п	Вид навчальної роботи студента	Максимальна кількість балів
1	Опрацювання лекцій	24
2	Виконання практичних робіт	7x3=21
3	Контрольна робота	25
4	Усне опитування лекційного матеріалу	30
Разом		100

Критерії оцінювання лекцій

Максимальна кількість балів за одну лекцію – 2.

Кількість балів «2» – ставиться, якщо студент охайно та у повному обсязі законспектував лекційний матеріал, активно брав участь в обговоренні.

Кількість балів «1» – ставиться, якщо студент неохайно та не у повному обсязі законспектував лекційний матеріал, мали місце помилки у викладеному матеріалі.

Кількість балів «0» – ставиться, якщо студент не надав для перевірки лекційний матеріал, був відсутній на лекції.

Критерії оцінювання практичних робіт

Навчальним планом передбачено 3 практичних роботи, кожна з яких оцінюється 7 балів.

Кількість балів «7» – ставиться, якщо студент у відведений час повністю виконав обсяг робіт згідно з варіантом. Практичні висновки виконані послідовно згідно методичних вказівок, використані залежності наведені у буквенному вигляді та з підстановкою чисельних значень вхідних параметрів, які розшифровані і мають одиниці вимірювання. Практична робота виконана охайно.

Кількість балів «3-6» – ставиться, якщо студент у відведений час повністю виконав обсяг робіт згідно передбаченого варіанта. Практичні висновки виконані послідовно згідно методичних вказівок, використані формули розшифровані, вхідні параметри та результати розрахунків мають одиниці вимірювання.

Кількість балів «0-3» – ставиться, якщо студент у відведений час не повністю виконав обсяг робіт згідно передбаченого варіанта, наявне порушення послідовності висновків і мають місце помилки у розрахунках, робота оформлена неохайно.

Критерії оцінювання контрольної роботи.

Для оцінювання поточного контролю студент повинен відповісти на 5 запитань. Правильна відповідь на кожне запитання оцінюється максимально 5 балів.

Кількість балів «5» – ставиться студенту за змістовну, логічно послідовну, правильну відповідь у письмово-графічній формі на питання контрольної роботи. Відповіді на теоретичні питання супроводжуються правильними, охайно оформленими конструктивними та розрахунковими схемами. Методики розрахунків викладені послідовно та супроводжуються висновками необхідних залежностей з зазначенням окремих параметрів та одиниць їх вимірювання.

Кількість балів «4» – ставиться студенту за логічно послідовну, загалом правильну відповідь в письмово-графічній формі на поставлені питання. Але окремі пункти відповідей не повністю розкривають суть питання і мають незначні помилки.

Кількість балів «3» – ставиться студенту за відповідь в письмово-графічній формі на питання поточного контролю, в якій не повністю розкривається суть поставлених питань. В визначеннях, доказах та рішеннях наявні суттєві помилки, що свідчать про недостатнє засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу. Представлений матеріал має фрагментарний характер і слабо пов'язаний з суттю поставлених питань.

Кількість балів «0-2» – ставиться студенту за відсутність конкретних відповідей в письмово-графічній формі на питання. В представлених відповідях відсутня доказова база у висвітленні поставлених питань. Не наведені необхідні розрахункові схеми, визначення та конструктивні рішення. Відповіді носять безсистемний характер і свідчать про відсутність у студента мінімуму знань з дисципліни.

Критерії оцінювання усного опитування лекційного матеріалу.

Для оцінювання усного опитування лекційного матеріалу студент повинен відповісти на 1 запитання.

Для змістового модуля правильна відповідь на запитання оцінюється максимально в 30 бали.

Кількість балів «30» – ставиться студенту за змістовну, логічно послідовну, правильну відповідь у письмово-графічній формі на питання поточного контролю. Відповіді на теоретичні питання супроводжуються правильними, охайно оформленими схемами. Методики розрахунків викладені послідовно та супроводжуються висновками необхідних залежностей з зазначенням окремих параметрів та одиниць їх вимірювання.

Кількість балів «19-29» – ставиться студенту за логічно послідовну, загалом правильну відповідь в письмово-графічній формі на питання поточного контролю. Але окремі пункти відповідей не повністю розкривають суть питання і мають незначні помилки. Представлені схеми мають незначні помилки, що не впливають на кінцеві висновки.

Кількість балів «8-18» – ставиться студенту за відповідь в письмово-графічній формі на питання поточного контролю, в якій не повністю розкривається суть поставлених питань. В визначеннях, доказах та рішеннях наявні суттєві помилки, що свідчать про недостатнє засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу. Представлений матеріал має фрагментарний характер і слабо пов'язаний з суттю поставлених питань.

Кількість балів «0-7» – ставиться студенту за відсутність конкретних відповідей і на питання поточного контролю. В представлених відповідях відсутня доказова база у висвітленні поставлених питань. Не наведені необхідні розрахункові схеми, визначення та конструктивні рішення. Відповіді носять безсистемний характер і свідчать про відсутність у студента мінімуму знань з дисципліни.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції та практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій у вигляді самостійного конспекту пропущеного матеріалу..

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Ліхо О.А. Ліцензування і патентування наукової продукції у водогосподарській галузі: Навчальний посібник навчально-методичного забезпечення / О.А. Ліхо. – Рівне: Червінко А.В., 2011. – 148 с.
2. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник / Ю.М. Кузнецов. – К: Кондор, 2005 – 428 с.
3. Сусліков Л.М. Патентознавство. Навчальний посібник / Л.М. Сусліков, В.С. Дьордяй. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. –
4. Наукова діяльність, Патентознавство. Інтелектуальна власність : підручник /Укладачі: Г.О. Оборський, І.М. Чістякова, Д.Д. Татакі, О.С. Білоусов, І.К.Кривдіна, В.П.Кубко, С.Х. Яворський. –К : Каравела, 2016.-232 с.
5. Коссак В. М. Право інтелектуальної власності: Підручник для студ. ВНЗ /В.М. Коссак, І.Є. Якубівський. //Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. -К.: Істина, 2007. —206 с.

Допоміжна

- 1.Базидевич,В.Д. Інтелектуальна власність : підруч./ В. Д. Базилевич. –2 вид., стер. –К. : Знання, 2008. —431 с.
- 2.Дроб'язко,В. С. Право інтелектуальної власності: навч. посібник./ В. С. Дроб'язко, Р. В. Дроб'язко. –К.: Хрінком Інтер, 2004. –512 с.
- 3.ДСТУ 3574-97 Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення. –К. : Госстандарт України,1997.–14 с.
- 4.ДСТУ 3575-97 Патентные исследования. Основные положения и порядок проведения. –К. : Госстандарт Украины,1997.–14 с.
- 5.Закон України „Про авторське право і суміжні права” від 23.12.1993 р. No 3792-ХІІ із змінами та доповненнями[Електронний ресурс]–Режимдоступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. –Заголовокзекрану.
- 6.Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.93 р.No3687-ХІІ, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] –Режимдоступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. –Заголовокзекрану.
- 7.Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.93р. No 3689-ХІІ, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] –Режимдоступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. –Заголовокзекрану.
- 8.Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.93 р. No 3688-ХІІ, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. –Заголовок з екрану.
- 9.Кузнецов,Ю.М. Патентознавство та авторське право: підруч./ Ю. М. Кузнецов. –К.: Кондор, 2005. –428 с.
- 10.Посилкіна,О. В. Патентознавство: навч.посібникдля студентів вищих фармацевтичних та медичних навчальних закладів/ О. В. Посилкіна,О. В. Літвінова, Т. А. Грошовий. –Х. : НФаУ, 2013. –272 с.
- 11.Сергеев, А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации / А. П. Сергеев.–2-е изд., перераб. и доп. –М.: ТК Велби, 2003. –752 с.
- 12.Орлюк, О. П. Право інтелектуальної власності:підруч./ О.П. Орлюк, О.Д.Святоцького. –К.: Видавничий Дім “Ін Юре”,2007. –696 с.

- 13.Соглашение по торговым аспектам прав интеллектуальной собственности (TRIPS) [Электронный ресурс]–Режимдоступу: http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm. –Заголовокзекрану.
- 14.Сусліков,Л. М. Патентознавство:навч.посіб. / Л. М. Сусліков,В. С.Двордяй. –К.: Центр навчальної літератури,2005. –232 с.
- 15.Управління інтелектуальною власністю: моногр. / П. М. Цибульов,В. П. Чеботарьов, В. Г Зінов, Ю. Суїні. –К.: «КІС»,2005. –448 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

- 1.Сайт Верховної Ради України.URL:<https://www.rada.gov.ua>
- 2.СайтЄдиногодержавногореєструсудових рішень України.URL:<https://www.reyestr.court.gov.ua>
- 3.Сайт Міністерстварозвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.URL:<https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
- 4.Сайт Національногоофісуінтелектуальної власності.URL:<http://nipo.org.ua/>.
- 5.Сайт Державногопідприємства «Український інститут інтелектуальної власності».URL:<https://ukrpatent.org/uk>
- 6.Нормативні акти України.URL:www.nau.kiev.ua.
- 7.Журнал «Інформаційні технології. Аналітичні матеріали».URL:<http://it.ridne.net>.

Розробник _____ (П. І. Несевря)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Є. Л. Юрченко)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри технології будівельного виробництва.
Протокол від « 29» серпня 2019 року № 1